

NOTAT

18-05-2022

EMN-2022-00750

1548841

Jakob Schelde Holde

Bidrag til SUU alm. del spm. 608

Sundhedsministeriet har anmodet Danske Regioner om bidrag til følgende spørgsmål: "Vil det være teknisk muligt, at transmænd fortsat automatisk modtager indkaldelser til screeninger for livmoderhalskræft og brystkræft på trods af, at de har fået et mandligt cpr.nr.?"

Sundhedsministeriet har i den forbindelse oplyst, at når en transperson får juridisk kønsskifte (nyt CPR-nummer), bliver denne ikke længere automatisk inviteret til screeningsprogrammer. Ved juridisk kønsskifte oplyses om, at pågældende person fremover selv skal sørge for at gå til screeninger.

Sundhedsdatastyrelsen har i et bidrag til Sundhedsministeriet oplyst, "at hvis der er tale om datasæt dannet på baggrund af CPR-registret, er det styrelsens opfattelse, at det vil være teknisk muligt for den enkelte region at danne et datasæt, der medtager borgerens tidligere køn, således at transmænd fremadrettet kan indkaldes til screeningsprogrammer rettet mod det biologiske køn."

Desuden oplyser styrelsen, at Indenrigs- og Boligministeriet i perioden fra den 1. september 2014 til og med den 31. august 2021 har tildelt nyt personnummer i 1550 sager om juridisk kønsskifte – opgørelsen er dannet på oplysning om kønsskifte og ikke i forhold til om det juridiske kønsskifte er sket fra kvinde til mand eller omvendt.

Danske Regioner har indhentet bidrag fra de nationale styregrupper for livmoderhalskræftscreening og brystkræftscreening med henblik på at bidrage til besvarelse af spørgsmålet.

Bidrag fra Danske Regioner

Det er vigtigt, at alle der kan have sundhedsfaglig gavn af at blive screenet for livmoderhalskræft og brystkræft, har mulighed for at blive det. Nedenfor redegøres specifikt for hhv. livmoderhalskræft og brystkræftscreeningsprogrammet.

Specifikt for livmoderhalskræftscreeningsprogrammet

Undersøgelsen i forbindelse med screening for livmoderhalskræft foregår som udgangspunkt i almen praksis. Aktuelt kan alle borgere uanset cpr. nr. blive undersøgt, og patologiafdelingen kan analysere prøven og sende svar tilbage til lægen. I Danmark undersøger patologiafdelinger således allerede prøver fra borgere med mandligt cpr.nr.

Når prøver rekvireres i et mandligt cpr.nr. vil der dog ofte være tale om en administrativ fejl, som patologiafdelingerne forsøger at udrede, inden prøven analyseres. Hvis der tidligere er gennemført screening for livmoderhalskræft for dette cpr.nr., eller hvis der er anført i en note på rekvisitionen, at der er tale om en person med mandligt cpr.nr., der skal screenes for livmoderhalskræft, så er der ikke behov for yderligere udredning. Hvis rekvisitionen ikke umiddelbart kan forklares ud fra dette, så vil der ske en henvendelse til rekvirerende læge.

Aktuelt er det ikke teknisk muligt at sende automatiserede invitationer til screening for livmoderhalskræft til borgere med mandligt cpr.nr.

It-systemet for invitationer og håndtering af prøver i screeningsprogrammet for livmoderhalskræft er nationalt og fungerer på samme vis i alle fem regioner. Der er således ikke forskel mellem regionerne i de tekniske muligheder. Regionerne arbejder på et nyt it-system til håndtering af invitationer i regi af en ny National Patologi og Genetik Databank. I dette it-system lægges op til, at borgere med et mandligt cpr.nr. – og et kvindeligt cpr.nr. – automatisk vil forsætte med at få invitationer til screening for livmoderhalskræft.

Det forventes derfor, at borgere med mandligt cpr.nr. og livmoderhals i fremtiden vil modtage invitationer, indtil borgeren efterfølgende aktivt selv framelder sig, eller bliver frameldt i forbindelse med, at livmoderhalsen fjernes ved en såkaldt hysterektomi. It-systemet forventes implementeret medio/ultimo 2023.

Specifikt for brystkræftscreeningsprogrammet

Personer mellem 50 og 69 år, der har kvindeligt brystvæv, har ifl. Sundhedslovens §85 ret til brystundersøgelse hvert andet år i bopælsregionen. Relevansen af screening for brystkræft efter juridisk kønsskifte til mandligt cpr-nummer forudsætter, at personen fortsat har kvindeligt brystvæv.

Aktuelt er det ikke i nogen regioner teknisk muligt at sende automatiserede invitationer til screening for brystkræft til borgere med mandligt cpr.nr. Invitation til screening for brystkræft foregår på tværs af de fem regioner med forskellige IT-systemer, versioner og leverandører. Det vil kræve et større arbejde i dialog med leverandørerne af regionernes tekniske systemer at undersøge muligheder og omkostninger forbundet med automatiske invitationer af transmænd.

Danske Regioner vil arbejde videre med at afklare, hvordan regionernes tilbud om brystkræftscreening kan tilrettelægges på den mest hensigtsmæssige måde for alle, der kan have sundhedsfaglig gavn af at blive screenet og som ønsker det, uanset hvilket cpr. nr. de måtte have.